Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 1104
1000 BC Amsterdam
Telefoon 5.1, 2, e
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 1104, 1000 BC Amsterdam

Datum 23-04-2019
Behandeld door 5.1, 2, e , Grond & Ontwikkeling
Onderwerp Loodnotitie: diffusie loodverontreiniging in de Amsterdamse bodems
Briefnummer 2018-12776

Inleiding

Van alle stoffen in de Amsterdamse oud-stedelijke ophooglaag is lood het grootste probleem. Dat komt met name door het hoge gezondheidsrisico voor kinderen in de leeftijd tot 6 jaar. Kinderen krijgen lood binnen bij het spelen op loodhoudende grond via hand-mond gedrag (ingestie). Deze loodbelasting heeft een nadelig effect op het leervermogen en leidt tot verlies aan IQ-punten. Nieuw onderzoek heeft aangetoond dat er geen veilige ondergrens voor lood bestaat. Amsterdam heeft zich daarom als doel gesteld om kinderen nergens bloot te stellen aan grond die met lood is verontreinigd.
De meest zinvolle maatregel is het saneren van locaties met de gevoeligste bodemfuncties (rij 2 van tabel 1). De gemeente onderzoekt daarom de locaties waar kinderen veel kunnen worden blootgesteld en faciliteert maatregelen om deze blootstelling te beperken of te voorkomen. Voorts beoordeelt de Omgevingsdienst NZKG bodemonderzoek bij

bouwaanvragen, functiewijzigingen naar gevoeliger gebruik en saneringsmeldingen op het aspect lood en stuurt aan op sanering. Daarnaast geeft de GGD doorlopend publieksvoorlichting, met name gericht op ouders van jonge kinderen.

De gemeente Amsterdam heeft gekozen om de GGD advies waarde van 100 mg/kg te hanteren op locaties met humane blootstellingsrisico's (wonen met tuin en plaatsen waar kinderen spelen). Bij het toepassen van grond dient er dan ook rekening te worden gehouden met deze waarde. Amsterdam en de Omgevingsdienst NZKG hanteren voor de bodemfuncties 'Wonen met tuin' en 'Plaatsen waar kinderen spelen' een grenswaarde van 370 mg lood/kg (absoluut gehalte, niet gecorrigeerd voor lutum en organisch stof). De gezondheidskundige advieswaarde is daarmee een Amsterdams saneringscriterium. Boven deze waarde is er een onacceptabel humaan risico voor kinderen, met een mogelijk IQ-verlies van meer dan 3 IQ punten.

Tabel 1: Bodemfuncties met bijbehorende bodekwaliteitsklasse

Bodemfunctie	**Bodemkwaliteitsklasse**
Natuur Landbouw Moestuin/volkstuin (inclusief schooltuin)	Achtergrond waarde (AW)
Wonen met tuin/siertuin Plaatsen waar kinderen spelen	Wonen (lood: max 100 mg/kg)
Groen met natuurwaarden	Wonen
Ander groen Bebouwing (zoals wonen zonder tuin) Infrastructuur en industrie	Industrie

Wat gebeurt er bij een functiewijziging naar een gevoeliger gebruik?

Als een locatie van bestemming wijzigt, bijvoorbeeld bij het beëindigen van een bedrijf, dan kan het zijn dat de grond niet voldoet aan het gebruik als tuin. De functiewijziging vormt het natuurlijk moment van saneren. De bodem van de locatie wordt dan geschikt gemaakt voor de nieuwe, gevoeliger bodemfunctie. Bijvoorbeeld met een schone leeflaag of verharding.

Wordt de kwaliteit van de locatie verbetert ten behoeve van het nieuwe gewenste bodemgebruik, dan moet de bodemkwaliteit daarna voldoen aan de normen die horen bij die nieuwe bodemfunctie (zie tabel 2).

De gemeente Amsterdam kent meerdere momenten waarop gelet dient te worden op de loodconcentratie in de bodem. In tabel 2 worden de drie belangrijkste opgenoemd met bijbehorende loodconcentraties waar de bodem aan moet voldoen.

Gebruiksadviezen
Blootstelling aan lood via grondingestie (inslikken van gronddeeltjes) kan worden voorkomen door te zorgen dat jonge kinderen niet meer in direct contact komen met loodgrond. Dit kan bereikt worden door het opvolgen van onderstaande gebruiksadviezen:

- Aanbrengen van bodembedekking, zoals gras, verharding of een schone laag grond op plekken waar kinderen spelen;
- Kinderen laten spelen in een zandbak met schoon wit zand;
- Rekening houden met hygiëne: zelfgekweekte groenten wassen, handen wassen;
- Groente en fruit kweken in plantenbakken met schone teelaarde;
- Inloop van gronddeeltjes tegengaan door schoenen uit te doen en regelmatig te stofzuigen.

Tabel 2: Bodemfunctie en bijbehorende loodconcentratie

	Bodemfunctie	Lood concentratie >100 & <370	Aanvulgrond	Lood concentratie > 370 mg/kg ds
Gebiedsontwikkeling				
	Wonen met tuin	Saneren	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
	Wonen zonder tuin	geen gebruiksadviezen van toepassing	Max. 530 mg/kg ds	saneren niet van toepassing
	Plaatsen waar kinder spelen	Saneren	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
Bouwvergunning bestaande bouw	Wonen met tuin	Tot 370 mg/kg ds gebruiksadviezen	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
	Wonen zonder tuin	Geen gebruiksadviezen van toepassing	Max. 530 mg/kg ds	saneren niet van toepassing
	Plaatsen waar kinder spelen	Saneren	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
Verkoop vastgoed	Wonen met tuin	Tot 370 mg/kg ds gebruiksadviezen	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
	Wonen zonder tuin	Geen gebruiksadviezen van toepassing	Max. 530 mg/kg ds	saneren niet van toepassing
	Plaatsen waar kinder spelen	Saneren	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
Overig	Natuur/Landbouw/Moestuin (incl. schooltuin)		Max. 50 mg/kg ds	
	Groen met Natuurwaarden		Max. 210 mg/kg ds	
	Ander groen, bebouwing, infrastructuur		Max. 530 mg/kg ds	

Vragen over lood en gezondheid: GGD team Milieu en Gezondheid:

5.1, 2, e

ggd.amsterdam.nl/lood

Vragen over lood in de bodem: Grond & Ontwikkeling, afdeling bodem:

5.1, 2, e